

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Strategie přecházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 sb.

Kdo pracuje s neúspěšným žákem

S žáky ohroženými školní neúspěšnosti může pracovat výchovná poradkyně, metodik prevence a kterýkoli pedagogický pracovník. Ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů zajišťuje žákům s SPU poskytování doporučených podpůrných opatření. Třídní učitelé vyhodnocují prospěch žáků ve třídě, u neprospívajících zjišťují příčinu neúspěchu.

Vymezení pojmu neúspěšný žák

Školní neúspěšnost je chápána jako selhávání nejen špatným prospěchem, ale také vytvářením negativních postojů a emočních stavů ve vztahu k vlastnímu učení, ke vzdělávání, k učitelům a obecně ke škole. Bývá důsledkem nevyváženosti ve vývoji osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci, volných vlastnostech a v neposlední řadě také v rodinném prostředí. Nepospěch je téměř vždy způsoben souborem mnoha příčin, které je třeba včas rozkrýt a přijmout účinná opatření směřujících k nápravě. Podpora školního úspěchu vychází zejména z atmosféry školy, ve které je podporováno učení každého žáka, tedy dobrými mezilidskými vztahy jak mezi žáky, tak mezi žáky a pedagogy.

Absolutní školní neúspěšnost – v tomto případě nejsou vyvinuté příslušné intelektové vlastnosti.

Relativní školní neúspěšnost – přechodná, příčiny nesouvisí s intelektovými schopnostmi žáka a lze je odstranit.

Neúspěchem ve škole mohou být ohroženy:

- děti se speciálně vzdělávacími potřebami
- děti, které zahájily povinnou školní docházku
- žáci, kteří přestoupili na 2. stupeň ZŠ
- žáci, kteří přešli z jiné ZŠ
- žáci, kteří jsou nemocní a mají dlouhodobou absenci
- žáci, u kterých nastala změna rodinné situace
- žáci, kteří neovládají český jazyk jako rodný jazyk a nástroj výuky

Úspěšnost ve škole je podmíněna mnoha faktory. Úspěch žáka ve škole nezávisí jenom na jeho schopnostech, ale i na jeho sebehodnocení a míře sebedůvěry.

Problémy žáka ve vyučovací hodině

- nerozumí výkladu
- neumí pracovat s učebnicemi a jinými texty
- nedokáže určit, co je podstatné
- neumí se soustředit
- jeho pozornost je snadno odváděna jinými spolužáky
- neplní zadané úkoly
- svým chováním soustavně porušuje školní řád

Problémy s domácí přípravou

K problémům s domácí přípravou vede nejčastěji:

- slabá vůle (nedokáže se přinutit k domácí přípravě)
- nedostatek návyků pro samostudium (neumí vybrat důležité, učí se z paměti bez pochopení látky, nezvládá větší celky, nemá vytvořený systém učení)
- neví, kdy se učit, aby učení bylo efektivní
- obava sdělit, že něčemu nerozumí
- nejeví zájem o výuku, v hodině nepracuje, nechce pracovat a rozptyluje svoje spolužáky – odmítá nabízenou pomoc vyučujících

Další negativní faktory ovlivňující studium

- osobnost dítěte - snížená inteligence, poruchy učení, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži
- poruchy chování
- vysoká absence
- dlouhodobé zdravotní problémy
- změna bydliště, dojíždění
- stres z neprospěchu
- problémy v sociálním prostředí vrstevníků
- problémy v rodině (rozchod rodičů, úmrtí jednoho z rodičů, špatná ekonomická situace rodiny)
- rodinné prostředí s nezájmem o školu a školní dění, nezájem rodičů o spolupráci se školou
- dítě ohrožené sociálně nežádoucími jevy (zhoršená rodinná situace, šikana, domácí násilí, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole, ve třídě, ve vztahu s učitelem), ohrožení sociálně patologickými jevy
-
- dítě – cizinec

Doprovodné projevy při školní neúspěšnosti

- neurotické příznaky – bolesti hlavy, břicha, nechutenství, zvracení, tiky, školní fobie
- poruchy chování – zvýšená absence v některém předmětu, nebo celková absence, záškoláctví

Formy práce s neúspěšnými žáky

- snažíme se problém zachytit co nejdříve a odhalit příčiny neúspěšnosti
- úzce spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními a s rodiči
- pomáháme rodičům zajistit odborná vyšetření
- uplatňujeme individuální přístup k žákům, respektujeme jejich individuální tempo a posilujeme motivaci žáků
- nabízíme žákům možnost konzultací
- pro zjišťování úrovně vědomostí a dovedností žáků volíme takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a posilují pozitivní motivaci
- v hodnocení se zaměřujeme na pozitivní výkony žáka, a tím podporujeme jeho pozitivní motivaci k učení
- zadáváme pravidelné úkoly
- užíváme podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu
- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci – přehledy, tabulky, kalkulačky – dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
- jednostranně nezdůrazňujeme nedostatky a chyby žáka

Základní škola Jakuba Jana Ryby Rožmitál pod Třemšínem

Komenského 543, Rožmitál pod Třemšínem, 262 42, tel. 318 665 172-3

- doučování, kluby a kroužky pro žáky ohrožené školním neúspěchem
- klást na dítě přiměřené nároky
- dbát na jeho pravidelnou docházku do školy, důsledně kontrolovat splnění zadaných úkolů
- podporovat aktivitu žáků, dát mu příležitost zažít úspěch
- motivovat žáky, rozebírat s ním jeho úspěchy
- vyhýbat se negativnímu srovnávání
- věnovat pozornost rodinnému zázemí žáka

Nástroje na koordinaci péče o žáky se SVP

- **Plán pedagogické podpory**
  - pokud si to situace vyžaduje, třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími žáka vypracuje PLPP a s jeho obsahem seznámí zákonného zástupce. PLPP může mít omezenou platnost nebo může být využíván po delší časové období. Pokud PLPP a cíle PLPP nejsou naplněny, třídní učitel informuje zákonného zástupce a navrhne vyšetření žáka ve školském poradenském zařízení.
- **Individuální vzdělávací plán**
  - tvoříme ho na základě doporučení ŠPZ
- **Předmět speciálně pedagogické péče nebo pedagogická intervence**
  - zařazení žáka do skupiny jen na základě doporučení ŠPZ, náplň je dána v doporučení
- **Asistent pedagoga**
  - personální podpora je vždy daná doporučením ŠPZ
- **Doporučení ze ŠPZ**
  - vyučující jsou seznámeni s doporučením pro daného žáka

Postup při řešení školní neúspěšnosti

Neúspěch ve škole se může projevit neprospěchem, problémovým chováním – porušováním školního řádu, záškoláctvím, problematickým postavením v třídním kolektivu.

Třídní učitel ověří, zda jde o problém spojený jen s jedním vyučovacím předmětem, nebo zda se týká více vyučovacích předmětů, případně i ve spojení s výchovnými problémy.

Na pedagogické radě školy je projednán prospěch žáků ohrožených školním neúspěchem a všichni pedagogové jsou s ním seznámeni. Následně třídní učitelé písemně informují rodiče žáků, kteří jsou hodnoceni známkou - nedostatečně nebo dostatečně.

V případě zhoršení školního prospěchu jsou neprodleně informováni rodiče prostřednictvím třídních učitelů. Výchovný poradce spolu s třídním učitelem a vyučujícím daného předmětu projedná se zákonnými zástupci neprospívajícího žáka jeho studijní výsledky a navrhne možnosti řešení. V případě potřeby a zájmu je nabídnuto zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s odborníky ze ŠPZ a žák může využít možnosti doučování.

Hlavním opatřením je jednoznačně zvýšená spolupráce s rodiči.